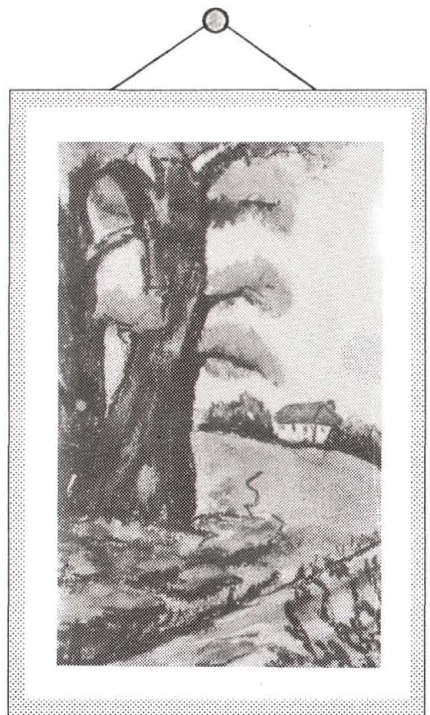

A decorative border in a light green color frames the page. It features two classical columns on either side, supporting an archway. The archway contains the main title. The columns are adorned with intricate carvings and floral motifs. The background of the page is a solid, dark green color.

könyv
könyvtár
könyvtáros

1997
május

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

1997. május

Tartalom

Bemutakozások

Poprády Géza	3
Biczák Péter	3
Borostyániné Rákóczi Mária	4
Kenyéri Kornélia	5
Győri Erzsébet	5
Sz. Nagy Lajos	5

Könyvtárpolitika

Nagy Attila–W. Péterfi Rita: „Nemzeti könyvtár és/vagy nemzeti tanulószoba?”	7
Ottovay László: A mi válaszunk: nemzeti könyvtár, sokrétű feladatkörrel	18
Lukáts János: Útjelzőkövek és világítótornyok avagy a magyarországi nemzetiségi könyvtárügy múltja, jelene és jövője	21
Vajda Erik: Megújul a könyvtári szabványosítás. A szabályzat... ..	30

Extra Hungariam

Tószegi Zsuzsanna: A Mitterand Könyvtár születése	36
--	----

Könyv

Lipócziné dr. Csabai Sarolta: Ezeregy könyv	42
Az ország legnagyobb könyvkereskedelmi bolthálózata	47

História

Rózsa György: Ahogy lehet(ett) 6.	50
Az Informatikai és Könyvtári Szövetség hírei	52
Hírlevél a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagjaihoz	53

E számunk illusztrációit Varga Béni székelyudvarhelyi képzőművész munkáiból válogattuk.

From the contents

Attila Nagy: „National library and/or national study room?” (7);
László Ottovay: Our response: national library with wide-ranging tasks (18);
János Lukáts: Problems of the libraries serving national minorities (21).

Cikkeink szerzői

Lipócziné dr. Csabai Sarolta, a Kecskeméti Tanítóképző Főiskola oktatója;
Lukáts János, az OIK osztályvezetője; *Nagy Attila*, az OSZK KMK osztályvezetője;
Ottovay László, az OSZK főosztályvezetője; *Rózsa György*, az MTA Központi Könyvtára ny. főigazgatója, *Tószegi Zsuzsanna*, az OSZK osztályvezetője;
Vajda Erik, az MKE elnöke; *W. Péterfi Rita*, az OSZK KMK munkatársa

A szerkesztőség címe és telefonszáma megváltozott!

Mostantól címünk:

Budapest, I. Budavári Palota F épület (4. szint, 438. szoba)

Postai címünk: 1827 Budapest

Telefonjaink: 156-8521
175-2094 (Győri Erzsébet)

Szerkesztőbizottság:

Poprády Géza (elnök)

Biczák Péter, Borostyániné Rákóczi Mária, Kenyéri Kornélia,
dr. Skaliczki Judit

Szerkesztik:

Győri Erzsébet, Sz. Nagy Lajos, Vajda Kornél

A szerkesztőség címe: Budapest, I. Budavári Palota F épület – Telefon: 156-8521

Közreadja: a Könyvtári és Informatikai Kamara, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár

Felelős kiadó: **Poprády Géza**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója

Készült az OSZK Nyomdaüzemében

Felelős vezető: **Burány Tamás**

Terjedelem: 5,7 A/5 kiadói ív. Munkaszám: 97.124

Lapunk megjelenéséhez támogatást kaptunk a Nemzeti Kulturális Alaptól

Terjeszti az Országos Széchényi Könyvtár

Előfizetési díj 1 évre 2400 forint. Egy szám ára 200 forint

HU-ISSN 1216-6804

Bemutakozások

A Könyv, Könyvtár, Könyvtáros júniusi számában, annak ürügyén-okán, hogy féléves volt a lap, egy rövid írásban megpróbáltam összefoglalni, kinek, mit és hogyan szeretnénk nyújtani a lappal.

Akkor ezt a szerkesztő bizottság elnökeként tettem. E tisztséget rotációs alapon töltik be a szerkesztő bizottság tagjai, egy-egy évre szól ez a megbízás. A forgatószerkezetbe porszem került, akadozni kezdett, így következhetett be, hogy noha nem telt el öt év, újra engem ért az a megtiszteltetés, hogy a megújult szerkesztő bizottság elnöke lettem.

A négy évvel ezelőtti szerkesztőségből és szerkesztő bizottságból ketten maradtunk: Vajda Kornél és én. Így feljogosítva érzem magam, hogy idézzem a négy évvel ezelőtti számból, kinek szánjuk a lapot: „A könyvtárosoknak: a közművelődési-, szak- és tudományos könyvtárakban dolgozóknak egyaránt, a falusi könyvtárosoktól az egyetemi könyvtárosokon keresztül a nemzeti könyvtár munkatársaiig mindenkinek. A könyvtáros elnevezésbe beleértjük az információs szakembereket is, bár a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros nem informatikai szakfolyóirat. Tudjuk, hogy van a szakmának országos történeti, elméleti, műszaki, híradó jellegű lapja.”

Az előfizetési nyilvántartással kapcsolatos problémák ellenére több mint 700 előfizetője van a lapnak 1997-re. Ez azt jelzi, hogy szükség van egy színvonalas, átfogó, az egész szakmának szóló folyóiratra.

A szerkesztő bizottság és a szerkesztőség új tagjainak elképzelései alapján bízom benne, hogy ilyen lap lesz a 3K.

Poprády Géza

*

Bevallom, nem egykönnyen álltam kötélnek, amikor Ottovay László felkért, vegyek részt a 3K szerkesztőbizottságának munkájában. A húzódozásomnak oka volt: egy Phare program munkálatainak kellős közepén vagyunk, eközben lejárt az igazgatói mandátumom, s most folyik a pályázati eljárás, de több könyvtárral közösen egy képzésen is dolgozunk, egyszóval van feladatom bőven. Mégis igent mondtam végül, mert az önkormányzati könyvtárak napjainkban hatalmas változást élnek át, s úgy vélem, e változást a 3K kiválóan tudja segíteni. Sietek gyorsan leszögezni, miután a megbízást a könyvtárosok egyesületétől kaptam, így igyekszem az egyesületet, tehát valamennyi könyvtártípust képviselni a szerkesztőségben, de kérem, bocsássa mindenki meg nekem, ha a szívem egy kicsit jobban húz az önkormányzati könyvtárakhoz, vagy ahogy ma gyakran nevezük őket: a közkönyvtárakhoz. Ennyit az előzményekről és a magam mentiségére.

Mit gondolok a lapról és hogyan kívánom segíteni a szerkesztőség munkáját? Amikor a központi szolgáltatásokról szóló véleményeket összegeztem, egyik fon-

tos elemnek tartottam akkor is és tartom most is a színvonalas könyvtári szak-sajtó megjelentetését a szakma informáltsága, belső fejlődése, öntudata érdeké-
ben. A Levelező/lap az eseményekről szóló információk, a viták terepe, a Könyv-
tári Figyelő a szakmai tanulmányok, a mélyebb összefüggések feltárásának, elem-
zésének lapja.

Hol a helye a lapok rendszerében a Könyv, Könyvtár, Könyvtárosnak? Azt hiszem, az egyik legnehezebb feladatra vállalkozott, hiszen nem könnyű a két „műfaj” között a saját helyét megtalálni. A legegyszerűbb, ha a laptulajdonosok köréből, illetve a lap címéből indulunk ki. Foglalkozzon a lap a könyvtárpolitika kérdéseivel, s nem tartom gondnak, ha továbbra is leközl fontos könyv-
tárpolitikai dokumentumokat, hiszen így válnak azok széles körben ismertté. Ad-
jon hírt a könyvtári közéletéről, annak minden fontos eseményéről, mert az in-
formáltság, tájékozottság tapasztalataim szerint, nagyszerűen segíti a hétköznapi
döntéseket, a fenntartóval vívott csatákat. Adjon hírt a könyvtárakban folyó
szakmai munkáról, kísérletekről, más könyvtárak számára is jól adaptálható kez-
deményezésekről. A szerkesztőség kiváló gondolatának tartom, mert a lap címe
is sugallja, hogy adjon hírt a 3K fontos könyvekről, vagy más formátumban meg-
jelenő dokumentumokról, segítse a könyvtárosok tájékozódását. A jó kereskedő
sem nélkülözheti az anyagismeretet, hát még a jó könyvtáros, a szellem munkása,
aki arra törekszik, hogy közvetítő legyen a félelmetes mennyiségű információ és
a releváns információt kereső polgár között.

Van tehát bőven feladata a lapnak, de egy dolgot minden jószándék, jóakarát
ellenére sem nélkülözhet: a munkájukról hírt adó könyvtárosokat, akik leírják
eredményeiket, netán kudarcaikat, okulásul a többieknek. Nos, ez az a gondo-
latkör, amikor kissé szegénylősen összehúszom magam a székben, mivel magam
sem tartozom a rendszeresen publikálók nem túl széles táborába. Mentségemül
egy szolgál: mint a Közkönyvtári Egylet elnöke nagyon sok kollegával találkozom
és beszélgetek, s e beszélgetések alapján tudom, tapasztalom, hogy nagyszerű
szakmai kezdeményezések vannak szerte a hazában. A Közkönyvtári Egylet igye-
kezett a tanácskozásain bemutatni ezeket a kezdeményezéseket úgy, hogy a mun-
kát végző kollegák beszéljenek róla.

Ehhez kapcsolódva következik az önmagamnak feltett kérdésre a válasz: sze-
retném úgy segíteni a szerkesztőség munkáját, hogy igyekszem rábeszélni a kol-
legákat, írjanak a munkájukról, tartsanak tükröt e mai világnak, higgyenek benne,
hogy jobb lesz az írásaik által is.

Biczák Péter

*

A szerkesztőbizottság munkájában az Országos Pedagógiai Könyvtár és Mú-
zeum küldötteként veszek részt. 1985-ben szereztem diplomát az ELTE BTK
könyvtár-történelem szakán, 1993-ban pedig az ELTE posztgraduális informati-
ka szakán. Öt éve dolgozom az OPKM-ben, tartalmi feltárással, a Magyar Peda-
gógiai Irodalom c. bibliográfia készítésével, szakirodalmi adatbázisunk építésé-
vel kapcsolatos munkát végzek.

Borostyániné Rákóczi Mária

Miután a könyvtárak intézményi szervezete képviselőjében kapcsolódtam be a KKK szerkesztőbizottságának munkájába, természetesen azt szeretném, ha a középső „K”-ről – a könyvtárakról – szóló szakmai cikkek száma gyarapodna a lapban. Ehhez nem elegendő a szerkesztőség szándéka, több szerzőre is szükség lenne.

Szeretném, ha a folyóiratban több véleménycsere jelenne meg a könyvtárak jövőjét meghatározó aktuális szakmai és könyvtárpolitikai kérdésekről. Szándékosan nem a „vita” szót használom, mert úgy vélem, hogy a szakmai nézetek ütköztetése a valamennyiünket érintő kérdésekben csak az újságírói etika betartásával, a sajátunktól eltérő gondolatok tiszteletben tartásával történhet.

Kenyéri Kornélia

*

1955-ben a sajoszentpéteri – akkor még egyszemélyes – könyvtár pályakezdő könyvtárosaként úgy véltem, hírt kell adnom arról, ami ott történik, ezért rövid kis beszámolót küldtem A Könyvtárosnak. Azóta kísérem figyelemmel a lap, illetve utódjának közleményeit, hosszabb-rövidebb írásait. Ősi kínai mondás tartja: „Élj érdekes időkkel!” A 3K nem panaszkodhat, több mint érdekes éveket, akár hányatott esztendőket is mondhat magáénak. Ebben a gyorsan változó világban mégis ideje volna révbe érnie, megállapodnia, és olvasói örömeire és hasznára hónapról hónapra *idejében*, gazdag tartalommal megjelentetnie! Ezért vállaltam el a szerkesztőségi közreműködést, mert hiszek abban, hogy van mit mondanunk egymásnak, van vitatni való témánk is elegendő, de mindez csak akkor ér valamit, ha meghalljuk egymás szavát, ha figyelünk a másik érveire is. Egyaránt szeretnénk szólni kis és nagy könyvtárak munkatársaihoz, és véleményt cserélni szerteágazó szakmánk minden dolgáról. Ez természetesen Önök nélkül nem sikerülhet. Olvasók, akik szerzők is, oda-visszaható szövetségét szeretném erősíteni, szolgálni sok apró munkával – közös örömeinkre és épülésünkre.

Györi Erzsébet

*

Több, mint másfél évtizedes KMK-s múlttal társultam be a 3K szerkesztésébe ez év januárjában. Az eltelt néhány hónap arról győzött meg, hogy az olvasók *haragvó szeretete* veszi körül a lapot. A szeretetet a legkézzelfoghatóbban a majd hét és félszázra növekedett idej megrendelés bizonyítja: a haragvást pedig (elegyen amazzal) a múlt évi zilált körülmények közepette elmaradt expediciós stb. sürgető reklamációi. Amikorra mindezt olvassák, a harag e méregfogát minden bizonnyal sikerül már kihúznunk a reklamációk rendezésével, amelynek éppen most érkezem a véghajrájához.

A profillal, a lap tartalmával kapcsolatos óhajokat és „dörmögéseket” a könyvtári periodikumok közt számunkra fennmaradó térben igyekszünk kielégíteni, illetőleg „leszerelni”. Lényegi profilváltás nélkül, ám frissebb, naprakészebb közlésekkel, hírekkel és a szakmaiságukat megtartó, de olvasható-emészthető írásokkal próbáljuk követni vagy éppen előrejelezni a könyvtárpolitika és a könyvtári műhelymunka problémáit, s nagyobb teret biztosítunk a fontos köny-

vek bemutatásának is. Ennek érdekében azonban – mai világunkhoz illően – egy üzleti ajánlattal fordulok a könyvtáros társadalomhoz: ha már az új szerkesztőség ilyen készségesen igyekszik figyelembe venni a kívánságait, Önök is legyenek egy csöppet aktívabb cikkírók, főként pedig beszélgető- és vitapartnerei a lapnak. A kulturált, tárgyyszerű eszmecsere ti. nemcsak a folyóiratnak, hanem a könyvtárügy egészének hasznára lehet.

Sz. Nagy Lajos

Hirdessen a 3K-ban!

Áraink:

egész oldalas hirdetés:	15.000,- Ft + ÁFA
fél oldalas hirdetés:	7.500,- Ft + ÁFA
negyed oldalas hirdetés:	3.750,- Ft + ÁFA

A fentieknél kisebb terjedelmű hirdetések ára értelemszerűen az árnyuknak megfelelő.